

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 15 października 2009 r.

**Pan
Roman Zaborowski
Wojewoda Pomorski
w Gdańsku**

LGD-410-24-01-09/2009

P/09/095

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku (dalej „Urząd”). Przedmiotem kontroli było zatrudnianie osób niepełnosprawnych w administracji publicznej.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 30 września 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Urzędu w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

1. Nieprawidłowością było niepodejmowanie w Urzędzie wystarczających działań zmierzających do zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych. W latach 2005-2009 (I półrocze) Urząd nie osiągnął wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych przewidzianego w *art. 21 ust. 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji*

zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹ (dalej „ustawa o rehabilitacji”). Średni wskaźnik zatrudnienia w tej grupie, w latach 2005-2009 wynosił odpowiednio: 1,78%, 2,60%, 2,55%, 2,72% i 2,82% wobec oczekiwanych 3% w 2005 r., 4% w 2006 r., 5% w 2007 r. i 6% w 2008 r. i w latach następnych. Pomimo, iż wysokość dokonywanych wpłat do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych systematycznie wzrastała z 70.461,60 zł w 2005 r. do 223.691,00 zł w 2008 r., Urząd w ograniczonym zakresie korzystał z możliwości obniżenia wysokości wpłat, na podstawie art. 22 ustawy o rehabilitacji (w 2005 r. uzyskano obniżenie wpłat o kwotę 184,32 zł i w 2006 r. o kwotę 375,46 zł).

Stwierdzono, że:

- w zaledwie jednym ogłoszeniu (z 70 zbadanych) o wolnych stanowiskach pracy zamieszczono informację zachęcającą osoby niepełnosprawne do składania ofert pracy;
- Urząd w latach 2005-2009 (I półrocze) nie podejmował działań w celu pozyskania niepełnosprawnych pracowników za pośrednictwem urzędu pracy, chociaż w tym czasie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku, były osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako poszukujące pracy w liczbie 545 osób,
- Urząd nie podejmował współpracy z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w celu upowszechnienia wiedzy na temat możliwości ubiegania się o pracę w Urzędzie,
- w skontrolowanych 9 umowach (z 61 ogółem) zawartych w latach 2005-2009 na odbycie praktyk przez uczniów i studentów, nie stwierdzono zapisów zachęcających do odbycia praktyk niepełnosprawnych studentów/uczniów.

Uwzględniając złożone wyjaśnienia, że zasady rekrutacji na stanowiska pracy w Urzędzie zostały opracowane z zachowaniem zasad równego traktowania, a nabór jest otwarty i konkurencyjny, NIK zwraca uwagę, że zamieszczenie w ogłoszeniach o wolnych stanowiskach informacji zachęcającej osoby niepełnosprawne do składania swoich aplikacji, nie narusza równości dostępu do służby cywilnej, co wynika ze wspólnego stanowiska Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

¹ Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.,

2. Nieprawidłowością było zatrudnianie w Urzędzie 12 osób niepełnosprawnych zaliczanych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, bez uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy (dalej: PIP) o przystosowaniu stanowisk pracy do potrzeb tych osób, co stanowiło naruszenie *art. 4 ust. 5 ustawy o rehabilitacji*. Z wnioskiem o dokonanie takiej oceny Urząd wystąpił do PIP dopiero w dniu 27.08.2009 r., w trakcie prowadzonej kontroli NIK.
3. NIK oceniła pozytywnie działania Urzędu umożliwiające zatrudnionym osobom niepełnosprawnym (objęto badaniem ankietowym 12 z 14 ogółem) korzystanie z przysługujących im uprawnień w zakresie:
 - ograniczonego czasu pracy (*art. 15 ust. 2 ustawy o rehabilitacji*),
 - dodatkowej przerwy w pracy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek (*art. 17 ustawy o rehabilitacji*),
 - dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym (*art. 19 ust. 1 ustawy o rehabilitacji*),Zatrudnione w Urzędzie osoby niepełnosprawne (objęte badaniem ankietowym), nie zetknęły się z powodu niepełnosprawności z przypadkami gorszego traktowania w porównaniu do innych osób zatrudnionych na analogicznych stanowiskach.
4. Prawidłowo sporządzane były informacje o stopniu niepełnosprawności pracowników zatrudnionych w Urzędzie (ZUS ZUA), przekazywane do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
5. Pozytywnie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości, oceniono przekazywanie deklaracji DEK-I-a oraz dokonywanie wpłat na PFRON. Wpłaty te były przekazywane terminowo i w deklarowanej wysokości.

Nieprawidłowość polegała na niedokonaniu korekt deklaracji złożonych do PFRON za okres grudzień 2008 r.- kwiecień 2009 r. i niepodjęciu działań w celu odzyskania nadpłaty w kwocie 6.137,64 zł co było, w ocenie NIK, działaniem niegospodarnym. Stwierdzono bowiem jeden przypadek nieujawnienia przez osobę niepełnosprawną (w momencie zatrudnienia) orzeczenia o niepełnosprawności, w wyniku czego Urząd nadpłacił na PFRON, ww kwotę. Ponadto po przekazaniu tej informacji przez niepełnosprawnego pracownika komórce ds. kadr, kadry nie powiadomiły komórki ds. księgowości, co świadczy o słabym przyпыwie informacji w tym zakresie.
6. NIK ocenia pozytywnie z uchybieniami działania Urzędu w zakresie likwidacji barier dla osób niepełnosprawnych. Stwierdzono m.in., że pomieszczenia sanitarne zostały

przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, brak było utrudnień w ciągach komunikacyjnych i dostępności pomieszczeń. Uchybienia dotyczyły:

- niewystąpienia do zarządcy parkingu o jego dostosowanie do potrzeb osób z niepełnością ruchową, poprzez obniżenie krawężników na miejscach parkingowych wyznaczonych dla osób niepełnosprawnych,
- braku sygnalizacji przy wejściach do budynków, umożliwiającej wezwanie osoby, która mogłaby stanowić pomoc dla osoby niepełnosprawnej, co powoduje szczególnie duże utrudnienie w korzystaniu z transportera przyschodowego zamontowanego przy wejściu od strony ul. Rzeźnickiej.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie działań zmierzających do podwyższenia wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych, m.in. poprzez zamieszczanie, w ogłoszeniach o naborze na wolne stanowiska pracy, zachęt dla osób niepełnosprawnych,
- 2) opracowanie i wdrożenie procedur dotyczących przepływu informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi ds. kadr i księgowości, zapewniających wyeliminowanie przypadków niedoinformowania osób sporządzających deklaracje DEK-I-a o niepełnosprawności zatrudnionych pracowników,
- 3) dokonanie korekt deklaracji DEK-I-a złożonych do PFRON za okres od grudnia 2008 r. do kwietnia 2009 r., w celu odzyskania nadpłaconej kwoty w wys. 6.137,64 zł,
- 4) wystąpienie do zarządcy parkingów o przygotowanie krawężników w wyznaczonych miejscach parkingowych w sposób ułatwiający przemieszczanie się osobom z niepełnością ruchową,
- 5) zamontowanie przy wejściach do budynków sygnalizacji umożliwiającej wezwanie osoby, która mogłaby stanowić pomoc dla osoby niepełnosprawnej.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie

do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.